

N:o 21.

Af herr **J. Bengtsson** i Gullåkra, *om tillägg till § 8 af förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862.*

Att stadgandet i vår kommunalförfattning angående den kommunala rösträttens inträdande och upphörande för egare och brukare af fast egendom är alltför sväfvande och otydlig, torde vara obestriddigt, och då till följd häraf de mest olika tolkningar af våra domstolar och af våra så att säga auktoriteter i juridik göra sig gällande, så torde en rättelse och ett förtydligande häraf i hög grad vara af behovet påkallade och otvifvelaktigt komma att emottagas med tillfredsställelse af allmänheten.

I § 8 af kommunalförvaltningen stadgas: att en hvar välfrejdad svensk undersåte, som är medlem af en kommun samt enligt § 57 förbunden att till kommunen erlægga skatt och icke häftar för oguldna kommunalutskyl-der, skall under iakttagande af de närmare bestämmelser, som § 9 innehåller, vara berättigad att delta i kommunalstämmans öfverläggningar och beslut, och att enahanda rättighet tillkommer bolag; samt,

i § 4 att medlem af kommun på landet är en hvar, som der är mantals-skrifven, äfvensom hvar och en, hvilken, utan att vara i kommunen mantalsskrifven, derstädes är för fast egendom eller inkomst af kapital eller arbete till allmän bevilning uppförd;

och i § 57 heter det: skyldig att till kommunens i § 5 omförmälda gemensamma utgifter lemna bidrag är en hvar, som inom kommunen,

ehvad han derstädes bosatt är eller ej, eger eller brukar hemman, hemmansdel eller annan i mantal satt jord eller från hemman under full eganderätt afsöndrad eller till allmän bevillning för sig taxerad fastighet eller derstädes idkar bergsbruk, fabriksrörelse, handel, handtverk eller annan till allmän bevillning taxerad näring, äfvensom en hvar, som inom kommunen sitt rätta bo och hemvist har och eger sådan inkomst, att bevillning till staten enligt Art. II i bevillningsstadgan därför skall såsom för inkomst af kapital eller arbete erläggas, samt att enahanda skyldighet åligger bolag.

Men i ett senare moment af samma § heter det: Jordegare eller boställsinnehafvare, som åt landbo eller arrendator upplåtit jord eller boställe, är för erläggandet af kommunalutskylder därför befriad, enär dessa utskylder enligt mom. I i denna § skola af brukaren erläggas; och vidare

i § 9, att för fastighet, som innehafves af landbo eller arrendator, röstar innehafvaren; och slutligen stadgas det

i § 59, att den i samma § föreskrifna fyrktalslängden skall, under iakttagande af de bestämmelser och undantag §§ 8 och 9 innehålla, utgöra kommunens röstlängd.

Att alla dessa stadganden gifva tillfälle till olika tolkningar, oegentlighet och orättvisa vid skeende åboombyten å fast egendom, är fullt konstateradt. Vid laglig fardag, som inträffar i mars månad, ske i regel alltid åboombytena, och oaktadt den nye egaren eller brukaren i de flesta fall genom köpe- eller arrendekontrakt förbindes till att från och med tillträdesdagen ansvara för alla af egendomen utgående onera, således äfven kommunalskatter, hvilken skyldighet också redan åligger honom enligt sista momentet af § 57, så nekas han likväl i de flesta fall att, sin rätt likmätigt enligt stadgandet i § 9, utöfva rösträtt därför, och detta fastän ett fullgörande af att erlägga skatt till kommunen väl ändå borde vara det väsentliga villkoret och skälet för att omedelbart inträda i utöfvandet af kommunal rösträtt, ty i annat fall kan han nekas under en lång tid eller till dess ny fyrktalslängd blifvit upprättad att delta i öfverläggningar och beslut rörande kommunala utskylder och kostnader, i hvilkas bestridande han dock är skyldig att delta. Vådan häraf blir så mycket värre, ju större del af kommunen hans egendom utgör, och fall kunna inträffa, då han under sin rösträttslöshets tid kan få vid sin egendom häftade utskylder, hvilka under en följd af år kunna blifva honom en rent af odräglig börda, så mycket förhatligare naturligtvis genom det sätt, hvarpå de tillkommit. Enahanda olägenhet kan komma att drabba den, som öfvertager förut taxerad bergsbruks- och fabriksrörelse.

För afhjelpandet af de olägenheter, jag här ofvan framhållit, vågar jag vördsamt föreslå,

det Riksdagen ville för sin del antaga såsom ett 3:dje moment till § 8 af Kongl. Maj:ts nådiga förordning af den 21 mars 1862 angående kommunalstyrelse på landet följande tillägg:

Person, som förvärfvar sig egande-, besittnings- eller arrenderätt till fastighet eller öfvertager i gång varande och förut taxerad rörelse, inträder omedelbart i den rösträtt, som innehafvandet af fastighet eller rörelse grundar, så snart han nemligen tillträdt denna samt hos vederbörande med handlingar styrkt detta, så att anteckning derom kunnat göras i röstlängden.

Hos lagutskottet, till hvars behandling motionen torde blifva hänvisad, anhåller jag vördsamt, att utskottet ville erforderligen omredigera förestående tillägg, så att det af mig åsyftade ändamålet vinnes.

Stockholm den 18 januari 1888.

J. Bengtsson.

N:o 22.

Af herr **G. F. Östberg**, *om beviljande af ett extra anslag af 25,000 kronor för skogsodlingens befrämjande.*

I januari månad sistlidna år väckte jag i Andra Kammaren en motion angående statsanslag till skogsodlingens befrämjande. Dervid anförde jag, att ehuru denna angelägenhet låge inom området för landstingens och hus-